

Gertruda Krystyna Świdarska

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie
Katedra Rachunkowości Menedżerskiej
gswide@sgh.waw.pl

Bogusława Bek-Gaik

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Wydział Zarządzania
Katedra Ekonomii, Finansów i Zarządzania
Środowiskiem
bbek@zarz.agh.edu.pl

DOKĄD ZMIERZA RAPORTOWANIE BIZNESOWE?

Streszczenie: Sprawozdawczość zintegrowana (*Integrated Reporting* – IR) jest najnowszym podejściem do sprawozdawczości korporacyjnej, obecnie najszerzej dyskutowanym w literaturze przedmiotu. Jest kolejnym etapem w ewolucji sprawozdawczości organizacji i kolejną próbą jego udoskonalenia. Obecnie stawia się pytanie, czy sprawozdawczość ta umożliwi przedstawienie rzetelnego obrazu działalności organizacji i czy wpłynie na lepsze zrozumienie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki gospodarczej oraz jej dokonań. Celem artykułu jest próba wyjaśnienia, czy sprawozdanie zintegrowane w obecnym kształcie może w przyszłości zastąpić aktualną sprawozdawczość i stanowić potencjalne rozwiązanie jej niedostatków. W artykule wykorzystano wyniki studiów literatury przedmiotu oraz wcześniejszych badań autorów, a także obserwacje praktyki gospodarczej w obszarze raportowania zintegrowanego.

Słowa kluczowe: sprawozdawczość przedsiębiorstw, sprawozdawczość zintegrowana, *Integrated Reporting*, społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw.

Wprowadzenie

Sprawozdawczość zintegrowana ma krótką historię¹, a jej znaczenie podlega wciąż zmiennym interpretacjom. Należy podkreślić, że najpierw zaistniała

¹ Początki sprawozdawczości zintegrowanej sięgają dnia 12 września 2011 r., kiedy to rozpoczęto dyskusję nad projektem *Towards Integrated Reporting – Communicating Value in the 21st Century*. Następnie w październiku 2011 r. ogłoszono inicjację IIRC Pilot Programme. W lipcu 2012 r. sporządzono *Draft Outline of the Integrated Reporting Framework*. W listopadzie 2012 r. opracowano prototyp *International Integrated Reporting (<IR>) Framework*. W dniu 16 kwietnia 2013 r. przeprowadzono konsultacje nad projektem *International <IR> Framework*, a 9 grudnia 2013 r. opublikowano *International <IR> Framework* [www 1].

ona w praktyce gospodarczej² i była kształtowana raczej przez siły rynkowe, a nie regulacje [Eccles i Serafeim, 2014, s. 17].

Rozwój sprawozdawczości zintegrowanej jest ściśle związany z coraz silniejszą falą krytyki tradycyjnego sprawozdania finansowego³. W ostatnich kilkunastu latach pojawiały się coraz większe obawy, czy tradycyjna sprawozdawczość korporacyjna jest adekwatna i wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb informacyjnych różnorodnych interesariuszy [Adams, Fries i Simnett, 2011; Cohen i in., 2012]. W odpowiedzi na to wiele firm podejmowało próby poprawy prezentowanych w sprawozdaniach informacji poprzez uzupełnianie sporządzanych przez nie tradycyjnych sprawozdań finansowych o sprawozdania zawierające informacje o charakterze niefinansowym⁴. Stąd też w literaturze przedmiotu podkreśla się, że sprawozdawczość zintegrowana jest również odpowiedzią na zapotrzebowanie na informacje o działaniach organizacji w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu i zrównoważonego rozwoju, które zostały powszechnie zaakceptowane jako informacje o znaczeniu fundamentalnym i są coraz częściej doceniane przez rynek [Berndt, Bilolo i Muller, 2014, s. 196].

Celem artykułu jest próba odpowiedzi na pytanie, czy sprawozdanie zintegrowane w obecnym kształcie może w przyszłości zastąpić aktualną sprawozdawczość i stanowić potencjalne rozwiązanie jej niedostatków.

1. Struktura ramowa sprawozdawczości zintegrowanej

Struktura ramowa sprawozdawczości zintegrowanej została opracowana i opublikowana przez International Integrated Reporting Council (IIRC)⁵

² Ogólnie stwierdza się, że przesłanką przemawiającą za wprowadzeniem sprawozdawczości zintegrowanej był fakt, że w momencie gdy kwestie zrównoważonego rozwoju stały się kluczowe dla strategii firmy, sprawozdawczość zintegrowana stanowiła najlepszy sposób przekazywania informacji o tych działaniach otoczeniu zewnętrznemu. Jak podaje literatura przedmiotu, pierwszymi firmami, które sporządziły sprawozdania zintegrowane były: duńska firma produkująca enzymy – Novozymes (w 2002 r.), brazylijska firma produkująca aromaty kosmetyczne – Natura (w 2003 r., rok przed wejściem na giełdę) oraz duńska firma farmaceutyczna – Novo Nordisk (w 2004 r.) [Eccles, Krzus i Tapscott, 2010, Chapter 1].

³ Krytyka zawartości informacyjnej sprawozdań finansowych została szeroko omówiona m.in. w: [Hansen, 2001; Sobańska, 2003, 2007; Świdarska, 2007, 2011; Kutera i Syrdykowska, 2009; ICAEW, 2010; Świdarska (red.), 2010; Kranacher, 2011, s. 80; Zuchewicz, 2012; Samelak, 2013].

⁴ Zapotrzebowanie na informację niefinansową jest również konsekwencją nowego modelu prowadzenia biznesu w wymiarze globalnym. Rozszerzenie zakresu raportowania o informacje niefinansowe wprowadziła Dyrektywa UE 2014/95/UE zmieniająca Dyrektywę 2013/34/UE.

⁵ Międzynarodowa Rada ds. Sprawozdawczości Zintegrowanej (IIRC) to ogólnosiwiatowa koalicja organów regulacyjnych, inwestorów, organów ustanawiających standardy, ekspertów w dziedzinie rachunkowości oraz organizacji pozarządowych, dążąca do opracowania struktury ramowej zwięzłego, zorientowanego na użytkownika sprawozdania korporacyjnego, nazwanego

w grudniu 2013 r. w dokumencie *The International <IR> Framework* [IIRC, 2013b]. Zawiera ona wytyczne i wskazówki co do konstrukcji oraz zawartości merytorycznej zintegrowanego sprawozdania.

Według International Integrated Reporting Council (IIRC) sprawozdanie zintegrowane to sprawozdanie zawierające zwięzłe przedstawienie sposobu, w jaki organizacje kreują wartość na przestrzeni określonego czasu, łączące w sobie informacje finansowe z informacjami dotyczącymi ESG, tj. kwestii ekologicznych (*environmental*), społecznych (*social*) i zarządczych (*governance*) [IIRC, 2013b].

Zasadniczym celem sprawozdania zintegrowanego jest umożliwienie lepszego komunikowania przez organizację jej propozycji dotyczących kreowania wartości w krótkim, średnim i długim okresie poprzez dostarczenie „zwięzłego komunikatu co do tego, jak strategia firmy, przyjęty system zarządzania (*governance*), efekty działalności i perspektywy, w kontekście jej zewnętrznego środowiska (otoczenia), prowadzą do kreowania wartości w krótkim, średnim i długim okresie” [IIRC, 2013b, s. 7-8]. Informacje te, jak pokazała praktyka, stały się kluczowe dla przyszłych wpływów środków pieniężnych netto do inwestorów [Berndt, Bilolo i Muller, 2014, s. 196].

W strukturze ramowej IIRC [2013b, s. 7] definiuje sprawozdawczość zintegrowaną jako „zwięzły komunikat na temat strategii przedsiębiorstwa, ładu korporacyjnego, osiągniętych efektów działalności gospodarczej oraz perspektyw rozwojowych, w kontekście środowiska zewnętrznego, które to elementy mają służyć kreowaniu wartości w krótkim, średnim i długim terminie”.

„Można powiedzieć, że sprawozdawczość zintegrowana przedstawia efekty zintegrowanego myślenia o organizacji i ma być użyteczna dla wszystkich zainteresowanych zdolnością danej firmy do kreowania wartości na przestrzeni czasu, w tym także dla pracowników, klientów, dostawców, partnerów biznesowych, lokalnych społeczności, organów legislacyjnych i regulacyjnych oraz dla instytucji kształtujących politykę w określonych obszarach” [IIRC, 2013b, s. 4].

sprawozdaniem zintegrowanym. Do grup reprezentowanych w IIRC należą: organy regulacyjne i organy ustanawiające standardy, w tym International Organization of Securities Commissions (IOSCO), International Accounting Standards Board (IASB) oraz American Institute of Certified Public Accountants (AICPA); prezesi największych światowych firm księgowych oraz globalne sieci firm audytorskich; czołowe międzynarodowe organizacje w dziedzinie rozwoju zrównoważonego, w tym: Global Reporting Initiative (GRI) czy Carbon Standards Disclosure Board (CDSB); międzynarodowe instytucje, w tym: Bank Światowy (World Bank), Global Compact ONZ, World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) oraz Principles for Responsible Investment (PRI); międzynarodowe instytucje z obszaru rachunkowości i audytu, takie jak: International Federation of Accountants (IFAC) i Institute of Internal Auditors (IIA); grupy inwestorów; przedstawiciele wiodących firm sporządzających sprawozdania korporacyjne oraz naukowcy specjalizujący się w zakresie sprawozdawczości korporacyjnej.

W ramach raportowania zintegrowanego, opublikowanego przez IIRC, wskazano pięć podstawowych zasad sporządzania raportu zintegrowanego, tj.: strategię i orientację na przyszłość, łączenie informacji, odpowiadanie oraz uwzględnianie opinii interesariuszy, istotność i zwięzłość, wiarygodność i kompletność, spójność i porównywalność [IIRC, 2013b, s. 16].

Struktura raportu zintegrowanego zaproponowana w *The International <IR> Framework* zawiera siedem elementów i jest następująca [IIRC, 2013b, s. 24]:

1. Profil organizacji i środowiska zewnętrznego – ogólna prezentacja organizacji oraz jej zewnętrznego otoczenia.
2. Ład korporacyjny – informacje o sposobie, w jaki nadzór korporacyjny wspiera zdolność organizacji do tworzenia wartości w krótkim, średnim i długim okresie.
3. Model biznesowy – prezentacja modelu biznesowego organizacji.
4. Szanse i zagrożenia – specyficzne ryzyka i szanse, które wpływają na zdolność organizacji do tworzenia wartości w krótkim, średnim i długim okresie. Sposób zarządzania ryzykiem w organizacji.
5. Strategia i alokacja zasobów – dokąd organizacja zmierza.
6. Dokonania – w jakim stopniu organizacja chce osiągnąć (osiągnęła) swoje cele strategiczne i jakie są jej wyniki w zakresie realizacji.
7. Podsumowanie wyników (perspektywy na przyszłość) – jakie są wyzwania i niepewności, z którymi organizacja może spotkać się w realizacji swojej strategii, a także jakie są potencjalne konsekwencje tego dla jej modelu biznesowego i przyszłych dokonań.

Fundamentalne koncepcje sprawozdawczości zintegrowanej skupiają się na:

- różnorodnych zasobach, jakie firma wykorzystuje w swojej działalności,
- modelu biznesowym realizowanym przez daną organizację,
- kreowaniu wartości na przestrzeni czasu [IIRC, 2013a, s. 10].

W strukturze ramowej IR podkreślono, że firmy powinny rozszerzyć zakres informacji ujawnianych w sprawozdaniach, tak aby obejmowały one wszystkie zasoby wykorzystywane przez organizację, traktując je jako elementy wprowadzane na wejściu ich działalności biznesowej i służące do wyprodukowania efektów na wyjściu [IIRC, 2013a, s. 11]. Struktura ramowa IR wyróżnia następujące sześć rodzajów zasobów, które firmy powinny uwzględnić przy sporządzaniu sprawozdania:

- 1) finansowe (tj. fundusze/środki finansowe),
- 2) wytworzone (tj. wyprodukowane obiekty fizyczne, niekoniecznie stanowiące własność danej firmy),
- 3) intelektualne (tj. organizacyjne, wartości niematerialne oparte na wiedzy),

- 4) ludzkie (tj. kompetencje zatrudnionych, ich zdolności, umiejętności i doświadczenie),
- 5) społeczne (tj. relacje w obrębie oraz pomiędzy społecznościami/zbiorowościami, grupami interesariuszy i innymi sieciami, a także zdolność do dzielenia się informacjami),
- 6) naturalne (tj. odnawialne i nieodnawialne zasoby środowiska oraz procesy, które dostarczają dobra lub usługi wykorzystywane w działalności firmy) [IIRC, 2013a, s. 11-13].

Dodatkowo, struktura ramowa IR wymaga włączenia do sprawozdania opisu przyjętego przez organizację modelu biznesu. Model biznesowy organizacji⁶ został wskazany jako jedno z kluczowych ujawnień w sprawozdawczości zintegrowanej. Jako elementy składowe modelu biznesu wymienia się: prezentację firmy, strategię biznesową, łańcuch wartości, wyniki finansowe, kreowanie wartości [por. szerzej: Bek-Gaik, 2015]. Uporządkowanie informacji na temat modelu biznesowego w sprawozdawczości zintegrowanej wydaje się uzasadnione ze względu na fakt, że panuje powszechne przekonanie, iż jednym z kluczowych punktów wyjścia do analizy dla potencjalnego inwestora powinien być właśnie biznesowy model organizacji.

2. Raportowanie zintegrowane – „za i przeciw”

Zwolennicy IR są przekonani, że sprawozdawczość zintegrowana przyniesie większą transparentność poprzez przedstawienie w jednym dokumencie powiązań pomiędzy wynikami finansowymi i dokonaniem w zakresie zrównoważonego rozwoju [Eccles, Krzus i Tapscott, 2010; Adams, 2013]. Ponadto sprawozdawczość zintegrowana może służyć jako strategiczny instrument wykorzystywany do poprawy reputacji firm.

Jak się wydaje, sprawozdawczość zintegrowana przyniesie korzyści dla wszystkich interesariuszy, którym zależy na zdolności danej firmy/organizacji do kreowania wartości na przestrzeni czasu [IIRC, 2013b, s. 8]. Należy jednak podkreślić, że na obecnym etapie opracowania sprawozdawczości zintegrowanej występuje wiele wątpliwości:

⁶ Termin „model biznesu” był omawiany w artykule dyskusyjnym IIRC z września 2011 r.: *W kierunku zintegrowanego raportowania – informowanie o wartości w XXI wieku*, w którym został on zidentyfikowany jako jeden z dwóch „głównych tematów dla przyszłego ukierunkowania raportowania organizacji”.

1. Kwestia zapewnienia ich wiarygodności [Eccles, Krzus i Watson, 2012] – czy gwarancje rzetelności informacji zawartych w sprawozdaniu zintegrowanym mogą być zapewnione bez rozszerzenia zakresu badania o dane niefinansowe⁷.
2. Czy struktura ramowa w jej obecnym kształcie zapewnia odpowiednie kryteria, które umożliwią lepsze zrozumienie m.in.:
 - spójności i powiązań merytorycznych sprawozdań,
 - wpływu zaangażowania i współpracy interesariuszy na zakres sprawozdania,
 - kompletności zagadnień ujmowanych w sprawozdaniu [Cheng i in., 2014, s. 99].
3. Nie do końca rozstrzygnięta kwestia dotycząca formy, jaką powinno przyjąć sprawozdanie zintegrowane, aby przedstawić wzajemne powiązania oraz spójność pomiędzy informacjami finansowymi i niefinansowymi.
4. Rzeczywista istotność decyzyjna sprawozdania zintegrowanego⁸ oraz rola IR na rynku kapitałowym (a w szczególności odpowiedź na pytanie, czy IR doprowadzi do sukcesu w postaci przyciągania inwestorów długoterminowych). Kontrowersje dotyczą również ujawnień na temat modelu biznesowego organizacji – czy wdrożenie IR przynosi w efekcie zmiany modelu biznesowego?
5. Kwestia powiązania podstawowej działalności gospodarczej z kwestiami ekologicznymi, społecznymi czy systemu zarządzania.
6. Rozszerzona sprawozdawczość w postaci raportowania zintegrowanego może wywoływać również dylematy wśród przedsiębiorców. Odnoszą się one najczęściej do obaw jednostek o możliwość utraty przewagi konkurencyjnej na skutek zbyt dużego ujawnienia danych.

Reasumując, istnieje wiele nierozwiązanych kwestii dotyczących raportowania zintegrowanego i jego przyszłości. Z jednej strony sama idea stworzenia jednego dokumentu zawierającego informacje finansowe i niefinansowe na temat jednostki wydaje się słuszna, z drugiej strony „natłok” informacji w jednym dokumencie sprawia, że inwestorom coraz trudniej zapoznać się ze sprawozdaniem jednostki oraz wybrać istotne informacje. Z tego względu uporządkowanie oraz ujednolicenie raportów zintegrowanych wydaje się konieczne.

⁷ Obecnie biegły rewident wyraża opinię na temat tylko tych informacji niefinansowych, które są powiązane ze sprawozdaniem finansowym.

⁸ Zasadniczym celem IR jest komunikowanie informacji na temat strategii firmy, jej systemu zarządzania, realizacji działalności/efektów i perspektyw na przyszłość. Niewiele jednak wiadomo o zakresie, w jakim potencjalni użytkownicy sprawozdań zintegrowanych uważają takie informacje za istotne [por. Cheng i in., 2014, s. 100].

Podsumowanie

Według International Integrated Reporting Council (IIRC) sprawozdanie zintegrowane to sprawozdanie zawierające zwięzłe przedstawienie sposobu, w jaki firmy kreują wartość na przestrzeni określonego czasu, łączące w sobie informacje finansowe z informacjami dotyczącymi ESG, tj. kwestii ekologicznych (*environmental*), społecznych (*social*) i zarządczych (*governance*). Powinno więc zawierać dane finansowe i niefinansowe.

Z obserwacji praktyki polskich spółek giełdowych w zakresie sporządzania raportów zintegrowanych [por. Walińska i in., 2015]⁹ wynika, że każda organizacja praktykuje swoją własną wersję. Poza sprawozdaniem finansowym, które podlega ścisłym regulacjom, układ i treść prezentowania informacji niefinansowych podlega wielu standardom (np. Global Reporting Initiative – GRI) i dlatego mamy do czynienia z różnymi rozwiązaniami. Należy również zauważyć, że większość informacji prezentowanych w raporcie zintegrowanym pokrywa się z zawartością sprawozdania zarządu z działalności. Inne informacje znajdujące się w strukturze raportu zintegrowanego można odnaleźć w raportach: społecznej odpowiedzialności, środowiskowym i rocznym.

Na ile powinny być rozbudowane dane finansowe i w jakim stopniu szczegółowo prezentowane dane niefinansowe? Jakie zagrożenia mogą wystąpić w zakresie wiarygodności danych finansowych i niefinansowych oraz tajemnicy handlowej? Czy sprawozdanie zintegrowane powinno być badane przez niezależnego audytora zewnętrznego? Czy i kiedy będzie mogło zastąpić obecny raport roczny spółek giełdowych? Oto pytania, na które należałoby szukać odpowiedzi.

Literatura

- Adams C. (2013), *Integrated Reporting and the Six Capitals: What Does it All Mean? Towards Sustainable Business*, <http://drcaroladams.net/integrated-reporting-and-the-six-capitals-what-does-it-all-mean/> (dostęp: 10.08.2015).
- Adams S., Fries J., Simnett R. (2011), *The Journey Toward Integrated Reporting*, „Accountants Digest”, 558, s. 1-41.
- Bek-Gaik B. (2015), *Sprawozdawczość zintegrowana – wybrane problemy*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia”, nr 77 (873).

⁹ W Polsce za rok 2013 trzy spółki (10%) opublikowały raporty zintegrowane. Były to: KGHM Polska Miedź (306 stron), Grupa LOTOS (469 stron) oraz Grupa Azoty (164 stron) [Bek-Gaik i Rymkiewicz, 2016].

- Bek-Gaik B., Rymkiewicz B. (2016), *Tendencje rozwoju sprawozdawczości zintegrowanej w praktyce polskich spółek giełdowych*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia”, nr 1 (79).
- Berndt T., Bilolo C., Muller L. (2014), *The Future of Integrated Reporting. Analysis and Recommendations*, 4th Annual International Conference on Accounting and Finance (AF 2014), GSTF 2014.
- Cheng M., Green W., Conradie P., Konishi N., Romi A. (2014), *The International Integrated Reporting Framework: Key Issues and Future Research*, „Journal of International Financial Management & Accounting”, Vol. 25, Iss. 1.
- Cohen, J., Holder-Webb L.L., Nath L., Wood D. (2012), *Corporate Reporting on Nonfinancial Leading Indicators of Economic Performance and Sustainability*, „Accounting Horizons”, 26.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca Dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy.
- Eccles R., Krzus M.P., Tapscott D. (2010), *One Report: Integrated Reporting for a Sustainable Strategy*, Wiley, New York.
- Eccles R., Krzus M.P., Watson L.A. (2012), *Integrated Reporting Requires Integrated Assurance* [w:] J. Oringel (ed.), *Effective Auditing for Corporates: Key Developments in Practice and Procedures*, Bloomsbury Information, London.
- Eccles R.G., Serafeim G. (2014), *Corporate and Integrated Reporting: A Functional Perspective 2014*, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2388716 (dostęp: 14.04.2015).
- Hansen F. (2001), *Transparent Beauty, Part Two of a Series*, <http://businessfinancemag.com> (dostęp: 29.01.2009).
- ICAEW (2010), *New Reporting Models for Business. Information for Better Markets Initiative*, Institute of Chartered Accountants in England and Wales, London.
- IIRC (2013a), *Business Model Background Paper for <IR>*, http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/03/Business_Model.pdf (dostęp: 3.05.2015).
- IIRC (2013b), *The International <IR> Framework*, <http://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2013/12/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-2-1.pdf> (dostęp: 3.05.2015).
- Kranacher M.J. (2011), *Full Disclosure: All Investors Need to Know*, „CPA Journal”, Vol. 81, Iss. 4.
- Kutera M., Syrdykowska S.T. (2009), *Kryzysy gospodarcze a wiarygodność sprawozdań finansowych*, Difin, Warszawa.
- Samelak J. (2013), *Zintegrowane sprawozdanie przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Poznań.
- Sobańska I. (2003), *Wpływ MSR na integrację rachunkowości. Rachunkowość finansowa i rachunkowość zarządcza*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, 13(69), SKWP, Warszawa.

- Sobańska I. (2007), *Nowa orientacja systemu rachunkowości w praktyce polskiej w kontekście wdrażania MSR/MSSF* [w:] *Rachunkowość wczoraj, dziś, jutro*, SKwP, Warszawa.
- Świdarska G.K. (2007), *Wyzwania dla ekspertów rachunkowości wobec nowych koncepcji raportowania* [w:] *Rachunkowość wczoraj, dziś i jutro*, SKwP, Warszawa.
- Świdarska G.K. (2011), *Wpływ zakresu ujawnianych informacji na zaufanie do rynków kapitałowych i organizacji gospodarczych*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
- Świdarska G.K., red. (2010), *Wpływ zakresu ujawnianych informacji na poprawę ochrony inwestorów oraz pozycję konkurencyjną emitentów papierów wartościowych*, Wydawnictwo SGH, Warszawa.
- Walińska E., Bek-Gaik B., Gad J., Rymkiewicz B. (2015), *Sprawozdawczość przedsiębiorstwa jako narzędzie komunikacji z otoczeniem. Wymiar finansowy i niefinansowy*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Zuchewicz J. (2012), *Istota wiarygodności informacji sprawozdawczej w dobie kryzysu finansowego*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia”, nr 51(690).
- [www 1] <http://www.iasplus.com/en/resources/sustainability/iirc> (dostęp: 14.04.2015).

WHERE DOES BUSINESS REPORTING HEAD?

Summary: Integrated reporting (IR) is the latest approach to corporate reporting, currently most widely discussed topic in the literature on the subject. It is another stage in the evolution of the organization's reporting and another attempt at its improvement. Presently, IR is questioned whether it really provides for a reliable presentation of the organization's present and future performance, and whether integrated reporting will actually result in a better understanding of the economic and financial situation of a business entity and its accomplishments. The purpose of this article is an attempt at answering a question of whether an integrated report in its present form can in the future replace the current corporate-reporting and constitute a potential solution to its shortcomings. The article uses the results of the literature studies on the subject, results of the authors' earlier research studies, as well as observations of the current business practice in the area of integrated reporting.

Keywords: enterprise reporting, integrated reporting, corporate social responsibility.